

Metin ERGUN
Muğla Milletvekili
Dilekçe Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Küresel iklim değişikliğine bağlı olarak deniz suyu sıcaklıkları artmaktadır. Yapılan araştırmalarda Akdeniz'in deniz suyu sıcaklığının 1970-2017 yılları arasında 0,28 santigrat derece arttığı bilim insanlarınca tespit edilmiştir.

İklim değişikliği nedeniyle artan deniz suyu sıcaklıkları denizlerdeki asitleşme oranını artırmakta, dolayısıyla deniz canlılarını yeni yaşam yerleri aramak üzere göçe zorlamaktadır.

Bu durumun bir sonucu olarak, doğal yaşam alanı Kızıldeniz, Hint Okyanusu ve Büyük Okyanus olan çok sayıda deniz canlısı türünün daha serin ve daha az asidik olan Akdeniz'e geçtiği ve Türk kıyılarına kadar ulaştıkları gözlemlenmektedir.

Bu yabancı türler Akdeniz kıyılarındaki balık türleri için istilacı tavır sergilemekte ve hızlı yayılım göstererek bir yandan balık popülasyonunu azaltırken diğer yandan deniz ekosistemindeki biyolojik çeşitliliğe telafisi mümkün olmayan zararlar vermektedir.

Böylece, denizlerimizdeki biyolojik çeşitliliğin zarar görmesinin de insan sağlığına, balıkçılık ekonomisine ve turizm sektörüne yönelik çok ciddi olumsuz yansımaları olmaktadır.

Türkiye Cumhuriyeti'nin Akdeniz kıyılarındaki istilacı deniz canlılarının mevcut durumunun tespit edilmesi, istilacı türlerin denizlerimizdeki biyolojik çeşitliliğe verdikleri zararların belirlenmesi ve bu sorunun ortadan kaldırılması için alınması gereken tedbirler hakkında gerekli çalışmaların yapılması amacıyla, Anayasa'nın 98'inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması konusunda gereğini arz ederiz.

Prof. Dr. Metin Ergun
Muğla Milletvekili

Metin ERGUN
Muğla Milletvekili
Dilekçe Komisyonu Üyesi

GEREKÇE

Dünya Doğayı ve Doğal Kaynakları Koruma Birliği (IUCN)'nin tanımına göre, istilacı deniz canlısı türler "doğal ya da yarı doğal ekosistem veya habitatlara yerleşen, yerleştikleri bölgelerdeki sayısı ve kapladıkları alanlar giderek artan ve bu artış neticesinde ekosistemde değişiklikler yaratarak biyolojik çeşitliliğe zarar veren türler" olarak tanımlanmaktadır.

Akdeniz genelindeki yabancı tür sayısı günümüzde 1000'i aşarken, Türk denizlerindeki yabancı türlerin sayısının 2021 yılında 780'ne ulaştığı, bu yabancı türlerin 146'sının da istilacı yabancı tür olduğu, konunun uzmanları tarafından ifade edilmektedir. Yapılan araştırmalara göre, Süveyş Kanalı'ndan Akdeniz'e her 9 günde bir istilacı bir yabancı tür girişi olmaktadır.

İstilacı balık türlerinden Balon Balığı, Sokar Balığı, Aslan Balığı, Taş Balığı, Uzun Kuyruklu Rina Balığı, Sarı Kutu Balığı, Yağ Balığı; Omurgasızlardan Deniz Kestanesi, Deniz Çıyanı, Deniz Anaları türleri, Deniz Salyangozu, Katil Yosun gibi istilacı türlerin ülkemizde en fazla görülen ve en tehlikeli istilacı türlerden olduğu belirtilmektedir.

Ülkemiz denizlerinde giderek artan yabancı istilacı deniz canlısı türlerin yerel ekosisteme ve biyolojik çeşitliliğe çok ciddi zararlar verdikleri görülmektedir. Deniz ekosisteminde baskın tür haline gelen bu istilacı türlerin doğaya, insan sağlığına, kıyı balıkçılığı ve turizm başta olmak üzere ekonomiye zarar verdikleri ifade edilmektedir. Dolayısıyla, ülkemizde sayıları giderek artan istilacı deniz canlısı türlerle mücadele ederek kontrol altına alınması, halk sağlığını ve ekonomik refahı korumak açısından önem arz etmektedir. İstilacı türlerin tüm Akdeniz havzasında etkin olduğu dikkate alındığında, aynı mücadeleyi veren Akdeniz ülkeleri ile bu konudaki iş birliğinin geliştirilmesi, istilacı türlerle mücadelede başarılı olan siyasi, iktisadi ve teknik adımların izlenmesi gerekmektedir. Ayrıca ülkemizdeki sürdürülen balıkçılık faaliyetlerinde hali hazırda uygulanmakta olan avlanma kurallarının, denizlerimizdeki biyolojik çeşitliliği korumak ve sürdürülebilir bir balıkçılık sektörü oluşturabilmek açısından yeniden düzenlenmesi gerekmektedir.

Türkiye Cumhuriyeti'nin Akdeniz kıyılarındaki istilacı deniz canlılarının mevcut durumunun tespit edilmesi, istilacı türlerin denizlerimizdeki biyolojik çeşitliliğe verdikleri zararların belirlenmesi, sürdürülebilir bir balıkçılık sektörü için avlanma kurallarının yeniden belirlenmesi ve bu sorunların ortadan kaldırılması için alınması gereken yasal ve teknik tedbirler hakkında gerekli çalışmaların yapılması amacıyla, Anayasa'nın 98'inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması konusunda gereğini arz ederiz.

ADI VE SOYADI	SEÇİM BÖLGESİ	İMZA
Y. Selçuk Tüfekçi	BURSA	
Ridvan H. Çiçek	ÇANAKKALE	
Senol Sunat	Muğla	
Hakan Soet	Adana	
YÜKSEL ARSLAN	ANKARA	
Ersin Beyaz	İstanbul	
Ömer Yıldırım	Alanya	
Yasin Öztürk	DENİZLİ	
Ömer Özalp	İZMİR	
A. ERGÜN YÜCEL	İSTANBUL	
A. YİBEL YANKÖMEROĞLU	İSTANBUL	
Selçuk Paçacıoğlu	TEKİRDAĞ	
ADNAN BECEL	ANKARA	
İDRİS NURİ KARAY	ESKİŞEHİR	
SALİM ZENGİNOĞLU	İSTANBUL	
KÜLEAD ZORLU	ANKARA	
NİMET ÖZDEMİR	İSTANBUL	
LİBUR POYLAR	ANTALYA	
M. MUSTAFA GÜRRAN	GAZİANTEP	
Hazret Tokdemir	BURSA	